

Nr 61.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående resekostnadsersättning till viss personal vid försvarsväsendet; given Stockholms slott den 13 februari 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 februari 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler, efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet, fråga om resekostnadsersättning till viss personal vid försvarsväsendet samt anför därvid följande:

I skrivelse den 9 maj 1941 har *flygförvaltningen* gjort framställning i fråga om bestridande av vissa resekostnader för flygvapnet tillhörande personal samt därvid anfört i huvudsak följande:

I skrivelse till flygförvaltningen hade chefen för Västgöta flygflottiljs depå hemställt om bemyndigande att till honom underställd personal, vilken icke kunnat erhålla bostad å flottiljens fredsförlägningsort, Karlsborg, utbetala ersättning för resor till och från arbetsplatsen. Flygförvaltningen finge med anledning härav erinra, att vid Roslagens, Östgöta, Jämtlands och Svea flygflottiljer anordningar vidtagits för att med kronan tillhöriga

Bihang till riksdagens protokoll 1942. 1 saml. Nr 61—63.

omnibussar avgiftsfritt befordra den ordinarie personal, som på grund av bostadsbrist måst anskaffa bostad utom tjänstgöringsorten.

På grund av vidtagna bensenrestriktioner hade flygförvaltningen bemyndigat chefen för Roslagens flygflottiljs depå att tills vidare låta verkställa transporter av ifrågavarande personal med järnväg sålunda, att till vederbörande utlämnades av depåchefen rekviderade månadskort. Vid övriga av de nämnda flottiljerna utfördes angivna personalbefordran för närvarande med gengasbussar.

Under nuvarande förhållanden hade befordran med anlitan av järnväg visat sig förmånligare än användning av gengasfordon. Beträffande Västgöta flygflottilj finge dessutom framhållas, att då bostadstillgången å Karlsborg numera börjat ökas och det ifrågavarande personaltransportbehovet således kunde tänkas bliva mera tillfälligt, det ur ekonomisk synpunkt syntes olämpligt att för flottiljens behov anskaffa en omnibus. I samband härmed finge flygförvaltningen anmäla, att vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg transporten av anställda mot erläggande av viss avgift ombesörjdes av kronan med anlitan av omnibus. På grund av olika tjänstgöringstider för ammunitionsfabrikens anställda och flygflottiljens personal kunde denna icke begagna sig av angivna kommunikationsmöjlighet.

Under återopande av det anförda hemställde flygförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga ämbetsverket att, där så under rådande försvarsberedskap funnes påkallat, medgiva, att till flygvapnet hörande personal, som fullgjorde tjänstgöring å viss ort, finge, där bostad å tjänstgöringsorten icke kunnat beredas vederbörande och bostad fördenskull måst anskaffas å annan ort än tjänstgöringsorten, genom statens försorg och på dess bekostnad utlämnas månadskort eller liknande för viss tid gällande färdkort för resa från bostadsorten till tjänstgöringsorten och åter. Kostnaderna för angivna förmån borde bestridas av under förskottsstaten för försvarsväsendet uppförda medel.

Över flygförvaltningens föreliggande framställning hava utlåtanden avgivits av försvarsväsendets lönenämnd den 15 december 1941 och statskontoret den 10 januari 1942. Båda dessa myndigheter ha tillstyrkt bifall till framställningen.

Lönenämnden har anförut följande:

Enligt vad som framginge av såväl flygförvaltningens framställning som ock vid remissakten fogade, inom flygförvaltningen upprättade promemorior hade vid vissa flygflottiljer åtgärder tidigare vidtagits för transport genom kronans försorg av personal mellan förläggnings- och bostadsorten. Lönenämnden finge tillika erinra, att Kungl. Maj:t jämväl åt personal tillhörande andra grenar av statsförvaltningen undantagsvis medgivit bland annat, att ersättning för resekostnad mellan bostadsorten och stationeringsorten finge utgå till sådan befattningshavare, vilken ej kunnat beredas bostad å sistnämnda ort. Sålunda hade Kungl. Maj:t genom särskilda beslut, senast den 6 september 1940, bemyndigat telegrafstyrelsen att till vid Stavsnäs radiostation i Djurö kommun stationerad befattningshavare, som vore bosatt utom stationeringsorten, utbetala ersättning för av tjänstgöringen föranledda resor enligt billigaste anordning mellan bostads- och stationeringsorten, dock högst femhundra kronor för år för varje befattningshavare. Vidare kunde nämnas, att Kungl. Maj:t den 23 augusti 1940 lämnat enahanda bemyndigande åt telegrafstyrelsen, räknat från och med den 1 juli

1940, tillsvidare beträffande den å Göteborgs markstation i Torslanda stationerade personal vid telegrafverket, vilken nödgats vara bosatt utom stationeringsorten.

Enligt lönenämndens uppfattning vore de omständigheter, vilka föranlett Kungl. Maj:t medgiva att till viss personal vid telegrafverket finge utbetalas reseersättning för resa mellan bostads- och stationeringsorten, jämväl förhanden beträffande den personal vid flygvapnet, varom här vore fråga. Vid sådant förhållande ansåge sig lönenämnden kunna tillstyrka, att till personal på aktiv stat vid flygvapnet ävensom till flygvapnet hörande befattningshavare, å vilken militära icke-ordinariereglementet vore tillämpligt, tjänstgörande vid flygflottilj med sådan förläggningssort att tjänlig familjebostad icke där kunde beredas vederbörande, finge efter prövning av flygförvaltningen tills vidare intill utgången av år 1942 utbetalas ersättning för av tjänstgöringen föranledda resor enligt billigaste anordning mellan bostads- och förläggningssorten.

Statskontoret har anfört följande:

Statskontoret ville ytterligare erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 19 april 1940 och den 4 april 1941 medgivit, att ersättning finge utgå till den vid Torslanda flygplats stationerade, statens meteorologisk-hydrografiska anstakt tillhörande personal, vilken vore bosatt i Göteborg eller annan närmare belägen ort, för bussresor till och från arbetsplatsen. I nu angivna fall hade ersättningsfrågan varit underställd riksdagens prövning (1940 års statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkt 224).

Statskontoret, som icke hade något att erinra mot bifall till förevarande framställning på sätt densamma tillstyrkts av försvarsväsendets lönenämnd, hölle emellertid före, att jämväl nu föreliggande ersättningsfråga borde underställas riksdagen.

Medel för bestridande av resekostnaderna syntes, därest annat anslag icke ansåges böra ifrågakomma, böra beräknas under flygvapnets förslagsanslag till reseersättningar.‡

I likhet med försvarsväsendets lönenämnd och statskontoret har jag intet att erinra mot ett tillmötesgående av den föreliggande framställningen. Då emellertid motsvarande frågor kunna tänkas uppkomma även inom andra delar av försvarsväsendet och liknande spörsmål tidigare i olika sammanhang varit föremål för riksdagens bedömande, torde lämpligen hos riksdagen böra inhämtas ett allmänt bemyndigande för Kungl. Maj:t att efter prövning i varje särskilt fall meddela beslut i försvarsväsendet avseende frågor av denna art. Bemyndigandet bör gälla personal på aktiv stat ävensom befattningshavare, å vilka militära icke-ordinariereglementet är tillämpligt. Jag förutsätter, att ersättning skall utgå för av tjänstgöringen föranledda resor enligt billigaste anordning mellan bostads- och förläggningssorten endast i sådana fall, där tjänlig bostad icke kan beredas vederbörande i förläggningssorten. Att — såsom lönenämnden och statskontoret föreslagit — begränsa förmånen till att avse endast befattningshavare, som äro i behov av familjebostad, synes med hänsyn till den flerstädes rådande bostadsbristen icke vara lämpligt.

För personal, som avlönas med anlitande av avlöningsanslag, torde uppkommande kostnader i anslutning till statskontorets förslag böra utgå av

Departements-
chefen.

vederbörande förslagsanslag till reseersättningar, medan kostnaderna för ifrågavarande förmån åt sådana icke-ordinarie anställningshavare, vilkas avlöning bestrides av anskaffnings- eller underhållsanslag, torde böra utgå av det anslag, från vilket avlöningen bestrides.

Åberopande det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad av mig i det föregående anförts meddela beslut rörande ersättning till befattningshavare inom försvarsväsendet för av tjänstgöringen föranledda resor mellan bostads- och förläggningsorten.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lennart Österholm.